

Komandi partur

Í komandi parti verður greitt frá havnaskipinum Puritan, sum gekk burtur fyri júst 100 árum síðani.

Í hesum húsunum í Bringsnagøtu búði Niels Skaale. Tey blivu til handilin hjá Katrinu Christiansen.

tað, men hann hevði ikki fingið tað frá sær!

Annars var kongur blíður og fór eftir drotningini, so at teir eisini skuldu sleppa at heilsa upp á hana. Hon var blíð og helt, at tey høvdu tað betri í Føroyum enn niðri, tí í Føroyum vóru tey ikki noydd at læsa hurðarnar um næturnar, men tað noyddust tey at gera í Danmark. Hesum ásannaðu teir báðir, og tá ið teir høvdu verið umleið 20 minuttir, søgdu teir farvæl og takk fyri seg.

Tann 7. juli kl. 3 seinnapartin fóru teir undir segl aftur heim aftur til Føroya við einum loti av útnyrðingi vestri.

Søgan um gravsteinin

Sum ofta er, tá ið skrivað er um eitt evni, so kemur annað undan kavi. Tað hendi eisini í hesum førinum.

Oddvør Johansen, sum er ættað frá M.C. Restorff, hevði í FF-blaðnum eitt áhugavert ískoyti til hesa søgu, sum her verður endurgivið við onkrari smávegis broyting:

Vit lesa í dagbókini hjá Niels Skaale, at hann tann 16. juni er í Tivoli og seinri um dagin lurtar eftir tónleiki á Kgs. Nytorv.

Hann býr á allari danmarkarferðini hjá Poul Andreas Jacobsen, skómakarameistara. Hesin Poul Andreas var ættaður úr Kaldbak, men av tí at hann var føddur við "klumpfóti", fór hann niður til Danmarkar, har hann lærði til hondskómakara. Hann giftist niðri og hevði heim sítt og virki í Bredgade 209, har hann eisini fekk trý børn.

Meðan Niels Skaale er í Keypmannahavn, verður unga dóttir teirra, Elsa Jacobina, trúlovað ungum manni nevndur Martin Christian Restorff, bakara og konditara. Trúlovisgildið verður hildið 12. juni 1844, og vit lesa, at 60-ára gamli Niels Skaale m.a. dansar hetta summarkvøldið í Keypmannahavnar gildinum.

Vit kunnu gita okkum til, at

slag av abba í húsinum hjá Restorff sæst av tí, at tey í 1850 kalla fjórða sonin upp eftir honum, Niels Skaale Restorff. Hesin doyði sum smádrongur.

Niels kemur í fíggjarligar trupulleikar

Árini ganga, og eini tjúgu ár eftir, at Niels Skaale við táravættum eygum biður vinfólkunum í Keypmannahavn farvæl, kemur hann illa fyri fíggjarliga. Hann hevur nú mist konu og son og grunar einki ilt, fyrrenn hann ein dagin fær tey boð frá Müller, sýslumanni, at Kamarjunkarin Tillisch nú krevur Niels Skaale eftir stórari skuld, sum deyði sonur hansara skuldi skylda Tillisch.

Tað er eitt eyðmjúkt og biðjandi bræv Niels Skaale skrivar Tillisch, har hann bjóðar sær til at rinda helvtina av skuldini aftur. Hann gongur nú á 80-unda ári og kennir seg veikan og biður Tillisch bønliga um at geva sær hina helvtina av skuldini eftir.

Tað hevði verið áhugavert at

Hetta er trøðin, sum til henda dag hevur verið rópt Skálatrøð.

Í nógv ár fanst einki skeyti upp á hetta keyp. Óndar tungur vildu vera við, at trøðin var brennivínsjørð. Hetta rímar tó illa við mannin Niels Skaale, sum var álitismaður í allar mátar.

So eina ferð fyrst í 1950-unum hendir tað løgna, at faðir mín, Verland Johansen, møbilsnikkari, fær eitt gamalt skriviborð at gera í stand. Undir leðurklaffinum á tí finnur hann ein gamlan konvolutt. Í honum liggur skeytið upp á Skálatrøð. Tað er undirskrivað av Niels Skaale sjálvum við segli.

Her fær Niels Skaale tað lyfti frá M.C. Restorff, at hesin frá nú av skal "foreskaffe mig og min Tjenestepige Susanne Rasmusdatter med alt, hvad vi behøve, det være sig af hvad Navn nævnes kan, indtil min og min tjenestepiges Død, og efter vores Død lade os anstændig begrave.

At dette er min sande og alvorlige Vilie, bekræfter jeg med min egen Underskrift og for trykt Seigl."

M.C. Restorff, sum ikki júst hevði orð fyri at vera smáligur, man hava hildið orð. Niels Skaale liggur grivin millum konu hansara Else Jacobine Restorff og verfaðirin Poul Andreas Jacobsen. Hesar gravir við gravsteinum eru beintuttan fyri høvuðsdyrnar í Havnar kirkju. Tað er sannlíkt, at grøvin, har Niels Skaale var jarðaður, var ætlað M. C. Restorff sjálvum. Hann kom tiskil at liggja einsamallur í kirkjugarðinum á Svínaryggi. Hann varð tó seinni fylgdur av nógvum av síni ætt, har teirra gravsteinar minna um hesa ætt.

Niels Skaale fekk navn sítt høgt inn í hvíta marmorplátu, sum kirkjufólkini í Havn ganga fram við hvørja ferð tey fara í kirkju.

Niels var beiggi Nicolaj Skaale, sum var pápi Conrad Nicolajsen. Hann var pápi Tom, sum aftur var pápi m.o. Sigfred Skaale.

Poul Andreas var eisini pápi

Jørgen Frands Jacobsen, sum var abbi gitna rithøvundan við sama navni.

Poul Andreas var av Hammershaimb ættini

Poul Andreas (1782-1862) var giftur við svensku Helena Fagerholm (1770-1861).

William Heinesen skrivar um hann:

Poul Andreas rejste tidlig til København, hvor han drev et Skomageri. Fotografier viser ham som en Mand af et nobelt og livligt Udseende, der i nogen Grad bærer det Hammerhaimbske Slægtspræg.

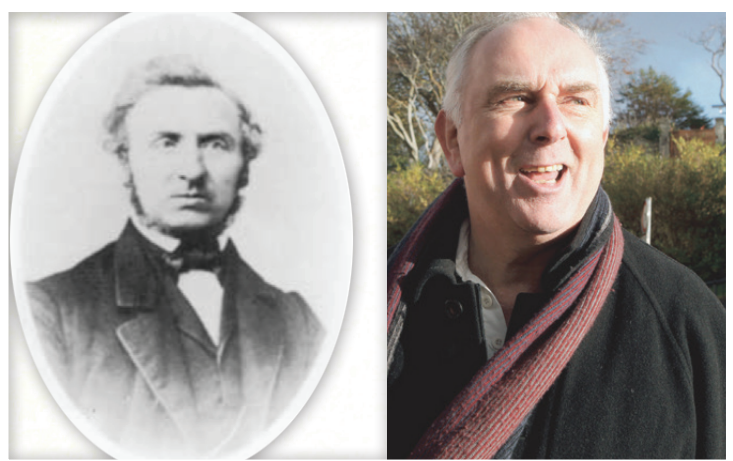
Han skal have været en oplyst og velbegavet Mand, og hans hjem i København var Samlingssted for derboende Færingere. P.A. Jacobsen døde i sin Fødeby, Thorshavn, hvortil han flyttede som en gammel Mand. Et tegnet Portræt af hans svenskfødte Hustru, Helene Fagerhom, viser et sødt og fromt, lidt vemodigt Gammelkoneansigt.

Umframt nevndu børn fingur tey sonin Thor, sum doyði ógiftur 37 ára gamal. Hann skuldi hava verið nakað buldrasligur.

Restorff var megnar maður

Gamli M.C. Restorff hevur fyrr verið lýstur í hesi røð. Hann hevur havt samhuga við "vanliga" fólkinum, sum man hava verið heilt sjáldsamt tá í tíðini, sum tá ið hann bjóðaði fátækrafólki til veitslu og til jólatræ á bakarinum, har einki varð spart.

Í dag er bara ein M.C. Restorff við sama navn sum tann gamli. Men hann er eisini ein "ordiligur" Restorffari við m.a. sínum tónleikagávum. Hann fylti 70 ár herfyri. Ynskt verður honum til lukku.

M.C. Restorff og M.C. Restorff

ina til Føroya, har tey verða allar sínar dagar.

Vit fáa eisini varhugan av, at tað er á hesi danmarkarferð, at eitt lívlangt vinalag kemur í millum hesar báðar menninar, Martin Christian og Niels.

At Niels Skaale mundi vera eitt

kent svarið frá Tillisch. Hetta svar verður okkum ókent. Men hvussu er og ikki, so er tað um hetta mundi, at M.C. Restorff, sum nú hevur bygt upp eitt stórt virki við góðum avkasti, keypir trøðna frá Niels Skaale. Prísurin er 600 ríkisdálar.

Søguligar gravir beint frammanfyri inngongdina til Havnar Kirkju oman móti Bryggjubakka. Uttast vinstrumegin er grøvin hjá Poul Andreas Jacobsen. Í miðjuni Niels Skaale og høgnumegin Else Jacobine, kona M.C. Restorff og dóttir Poul Andreas.